

ПАСПА

ГОДИНА
I

БИЛДОВ - 1889

ЦВЕТИ
1816

СРБИЈА

ЛИСТ за СРПЧАД

БРОЈ
9.

БЕОГРАД
25. НОВ. 1894.

КРАЉЕВИНА
СРБИЈА

ЦРНА
ГОРА

СТАРА СРБИЈА

МАКЕДОНИЈА

БОСНА
и
ХЕРЦЕГОВИНА

ДАЛМАЦИЈА

СРЕМ, БАНАТ

ВАЧКА

ХЕРЦЕГОВЦУ

Хај како се груди дижу,
Кад споменем име ово!...
Херцеговче!... С тебе ј' пуно
Свако срце Србиново.

У твом стењу ор'о қлиқће
Стару песму српске славе.
Пева да си челиқ-јунақ
Без замерке и без страве.

Боју љутом увек вичан
За победу теқ си знао,
Кад си својом чврстом мишцом,
На одбрану Српства стао.

ИСК.
1894.
Б. ЦВЕТКОВИЋ

Али сад је време друго;
 Нова борба сад се роди;
 Књига,... то је она сила
 Што напретку сваком води.

За то учи, сине српски!
 У науци снага лежи..
 „Од неука гора плаче“,
 Од неука срећа бежи..

Херцеговче!... Славо моја,
 Мој узорни српски роде,
 Без науке нема славе,
 Ни напретка — ни слободе!

Чика Васа Љубомир

НЕВОЉА

Сељак је неки живео у невољи и у сиромаштву. Њему се чинило, да је његова невоља највећа на свету, и да је другим људима много лакше живети по њему. Једном отиде неком паметном старцу, па му се потужи на своју невољу.

Старац му рече:

— Бог је наредио, да сваки човек сноси по неку невољу. Све те невоље налазе се у једној подземној пећини.

— А да ли се могу видети? упита сељак.

Старац му рече да дође њему у очи Божића. Он то учини. Дође старцу и овај га поведе у пећину. Виде сељак у њој веома много већих и мањих врећа, напуњених земљом.

— Шта је ово? упита он.

— То су наше невоље.

„Дај да огледам, помисли сељак, да видим јесу ли туђе вреће тешке“. И

стаде огледати. Узе једну, другу, трећу, — све бејаху или веома тешке или незгодне за ношење. Мале вреће нису биле zgodне за његову снагу. Најпоследна му се врећа учини zgodна и свим лака.

— Ех, кад бих ја овакву невољу носио, било би ми лако живети.

— Е, мој синко, па то је баш твоја невоља.

Погледа сељак и увери се да је она врећа, која му се најзгоднијом чинише, његова невоља.

Од тада је био задовољан и никад се више не тужаше на своју невољу.

Буди задовољан својом срећом. Ко је сам собом задовољан, лакше ће провести живот свој. —

„У добру се не понеси,

„А у злу се не понисти.“

ДОБРО ЈУТРО!

Добро јутро! Ви'те..
ви'те!..

Голубови мили!
Будите се.. узлетите
На лагани крили.

Добро јутро! Зора руди —
Дан се бели јавља..
Ко се 'вако рано буди
Тај је дуга здравља.

Рано рани.. лези рано —
Тако веле стари —

Па ће бити све ваљано,
Свуд у свакој ствари.

Ко се лењи младог века,
Ко се стиди рада,
Тога страшна старост чека
Са гомилом јада!..

Добро јутро! Ви'те.. Ви'те!..
С крова с куће—гране
Полетите.. долетите
Ево.. ево хране!..

ДВА БРАТА

ивела у једном месту два брата. Млађи је имао четворо деце, а старији није имао породе. После очеве смрти на неколико година, они се поделе. Делили су земљу, стоку, па на послетку и летину. Све су они то лепо и братски поделили, без икакве свађе и кавге.

Настала је ноћ. Старији брат легао је да спава, али не може да заспи. Њему се не спава. Он мисли: да ли је право поделио с братом? У брата је, мисли он, већа породица, њему треба више свачега, а особито хране; но он ће, са толиком чељади, лакше зарадити. Баш ћу сад да идем, и да из његовог амбара пренесем више хране у свој.

Млађи брат, пошто је проспаво један сат, разбуди се, па стане и он мислити, да ли су право поделили

храну. Дошло му је на памет: да је он са женом млађи и јачи и да је више радио. Сем тога и деца су при раду помагала, па је право да он више и добије, јер је он више радио, па треба више и да добије. Устане, потом, обуче се, и пренесе хране из амбара свога брата у свој амбар. Дању погледају храну, а код обојице било је подједнако. Браћа су се чудила овоме, а нису ништа један другом казивала. Друге ноћи урадили су то исто само у разво време, и опет нису знали један за другог. И опет је хране у оба амбара било подједнако. И тако су неколико ноћи радили, док се нису једне ноћи срели.

Тада су тек знала браћа зашто је у оба амбара храна једнако стојала, и ако су браћа кришом један од другог преносили. После су цео остали живот провели заједно, и помагали један другом.

ДУШАНОВА ЖЕНИДБА

(народна песма)

(НАСТАВАК)

Взја Милош поамна кулаша,
Па окрену од бјела шатора,

Заметнувши копље наопако.
Говори му српски цар-Стјепане:
»Не нос', синко, копље наопако,
»Већ окрени копље у напредак;
»Јер ће ти се смејати Латини.«
Вели њему Милош Војиновић:
»Чувај, царе, ти господства свога;

»Ако мене до невоље буде,
»Ја ћу ласно копље окренути;
»Ако ли ми не буде невоље,
»Донети га могу и овако.«
Па отиде низ поље леђанско.
Гледале га Латинке ђевојке;
Гледале га пак су говориле:
»Боже мили, чуда великога!
»Та на њему ни хаљина нема!
»Каква ми је царева замјена:

»Весели се, краљев заточниче!
 »Немаш на што сабље извадити,
 »Нит' је имаш о што крвавити!«

У том Милош дође до шатора
 Ђе заточник сједи под шатором
 За копље је свезао дората.

Вели њему Милош Војиновић:

»Устан' море, бијело Латинче!

»Да јуначки мејдан дијелимо.«

Ал' говори бијело Латинче:

»Ид' одатле, црни Бугарине!

»Немам о што сабље поганити

»Кад на тебе ни хаљина нема.«

Ражљути се Милош Војиновић:

»Устан', море, бијело Латинче!

»На теби су по боље хаљине,

»С тебе ћу их на себе обући!«

Тад' Латинче на ноге поскочи,

Пак посједе помамна дората,

Одмах оде пољем разиграват'.

Милош њему стаде на биљези.

Баци копље бијело Латинче,

На Милоша, у прси јуначке;

Милош држи златна шестоперца,

На њега је копље дочекао,

Пребио га на три половине.

Вели њему бијело Латинче:

»Чекај мало, црни Бугарине!

»Лоше су ми копље подметнули,

»Док отидем да копље пром'је-

ним!«

Пак побјеже преко поља равна.

Ал' повика Милош Војиновић:

»Стани мало, бијело Латинче!

»Мило би ти било побјегнути.

Пак поћера по пољу Латинче,

Доћера га до леђанских врата,

Ал' леђанска врата затворена;

Пусти копље Милош Војиновић,

Те прикова бијело Латинче,

Прикова га за леђанска врата.

Пак му русу одсијече главу,

Кулашу је баци у зобницу.

Па ухвати његова дората,

Одведе га цару честитоме:

»Ето, царе, заточника главе.«

Цар му даде благо небројено

»Иди, синко, те се напиј вина;

»Честита ћу тебе учинити.«

Тек што Милош сједе пити вино,

Ал' повика са града Латинче:

»Ето, царе, под Леђаном градом

»На ливади три коња витеза,

»Под седлима и под ратовима,

»И на њима три мача пламена,

»Врхови им небу окренути; —

»Да прескочиш три коња витеза;

»Ако ли их прескочити не ћеш

»Не ћеш изић' ни извест' ђевојке.«

Опет викну телал по сватов'ма:

»Није л' мајка родила јунака

»И у свате цару опремила,

»Да прескочи три коња витеза

»И на њима три пламена мача?«

Тај се јунак наћи не могаше.

Ал' ето ти млада Бугарина

Пред шатором српског цар-Стје-
пана :

»Је-л' слободно, царе господине;
»Да прескочим три коња витеза?»

»Јест слободно, моје драго дјете!

»Него скини бугар-кабаницу,

»Бог убио онога терзију

»Који ти је толику срезао!»

Говори му Милош Војиновић :

»Сједи, царе, пак пиј рујно вино,

»Не брини се мојом кабаницом;

»Ако буде срце у јунака,

»Кабаница сметати му неће :

»Којој овци своје руно смета,

»Онђе није ни овце ни руна!»

Па он оде у поље леђанско.

Када дође до добријех коња,

Он проводи својега кулаша,

Па кулашу своме проговара :

»Чекај мене у седло, кулашу.«

А он прође с оне друге стране,

Заигра се преко поља равна,

И прескочи три коња витеза

И на њима три пламена мача,

Устави се на својем кулашу;

Па он узе три коња витеза,

Одведе их српском цар-Стјепану.

Мало време за тим постојало,

Ал' повика са града Латинче :

»Хајде сада, царе Србљанине,

»Под највишу кулу у Леђану.

»На кули је копље ударено,

»На копљу је од злата јабука;

»Ти стријељај кроз прстен ја-
буку«.

Милош више не шће ни чекати,

Већ он пита цара честитога :

»Јел' слободно, царе господине,

»Да стријељам кроз прстен ја-
буку?» —

— »Јест слободно, мој рођени
синко!»

Оде Милош под бијелу кулу,
Запе стрјелу за златну тетиву,

Устријели кроз прстен јабуку,

Пак је узе у бијеле руке,

Однесе је цару честитоме.

Лијепо га царе обдарио.

Мало време за тим постојало,

Ал' повика са града Латинче :

»Ето, царе, под бијелом кулом

»Изишла су два краљева сина,

»Извели су три л'јепе ђевојке,

»Три ђевојке, све три једнолике,

»И на њима рухо једнолико ;

»Иди познај, које је Роксанда;

»Ако ли се које друге машиш,

»Нећеш изић' ни изнијет' главе,

»А камо ли извести ђевојке!»

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА ЈЕДНОГА КОМАДИЋА КРЕДЕ

НАПИСАО ЈЕДАН СТАРИ СЕОСКИ УЧИТЕЉ
(ПО НЕМАЧКОМ)
(НАСТАВАК)

ако ти лежах хиљадама година на дну мора, а за ово време десиле су се многе промене од којих се нарочито једне добро опомињем.

Причах ти већ како вода многе састојке земљине и стенине односи са собом у море, утичући у њ. Још се тада у њему налазила материја из које се састоји песак, тако звана шљункова земља.

Међу оним ситним животињицама било је многих и таквих, које су узимале себи за грађу тај песак. Када би изгинуле, падале би на дно морско са својим зградацама исто онако, као и оне прве, за које ти већ причах. Обе ове врсте зградаца падале су заједно са својим становницима на морско дно и ту се измешале. Ту су тако рећи згрудване, једна уз другу, лежале дуга времена. Кроз дуги низ година, образовале су читаве шаре, као дугачке вијугаве жиле које се кроз тај шљам протезаху дуж целога мора. Оне су се све више и више стврдњавале. Оне гомилице зградаца што су биле начињене од песка, претвориле су се у бели камен, тако звани *белутак*, а оне пак зградаце што беху од креча начињене, претвориле су се у *креду*, такву, какву ме и ти сада гледаш.

Док су ове мале раденице тако неуморно радиле да преобразе—разуме се уз припомоћ морске воде,— оне пешчане љушчице—гомилице, у тако звани *белутак*, а ове кречне опет у

креду, видела сам ти ја у води још многе друге наказе од животиња. Видела сам толико разних врста, да их нисам у стању ни избројати. Неке међу њима имале су врло чудноват облик, а неке су опет биле преко сваке мере страшне. Уплашим се кад их се само сетим. Ове су се животиње међу собом клале и прождирале. Њих више и нема, махом су све изумрле, или су их друге замениле.

Кад тако животиња угине, падне на дно и утисне се у онај шљам, ту иструне а овој се облик у шљаму скамени, као год деца, кад легну зими у велики снег, па кад устану опазе свој траг што га је тело утиснуло у снег, с том само разликом што се овај други облик у снегу није окаменио, већ временом отопио, док је онај међутим трајао многе хиљаде година.

По томе облику и остацима костура дознају сада људи каквих је животиња било на свету пре много хиљада година. Ја сам све ове животиње видела, како крај мене пливају по мору.

Колико се пута згрозих кад се по нека при пролазу о мене очешала.

Ту, под морем, било је небројно шкољака и пужева.

Било је сунђера од највећег до најмањег, утиснути један у други као лонци на вашару. Било је сунђера од чести великих и дебелих као човек. Било је огромних бодљикавих сунђера које чешће окаче по какву рибу, што туда прође. А риба је било огромно много. Још онда је живела у

мору једна животиња што пушта од себе *мастило*, а ако се не варам, држим, да је називате *сишаили улигањ*. О овој животињи причају мрнари много чуда. То је једна врста рибе. Њено тело изгледа као какав џак на коме има с преда много грабуља, којима граби све што јој изађе у сусрет: и рибе, и шкољке и разне друге мртве животиње, па их трпа у оно своје тело што личи на џак. Ове су се животиње и саме међу собом јеле.

За тим је било неких још много већих и врло страшних животиња.

Изгледале су као гуштери, дугачки 10—15 стопа. То су били тако званни крокодили, са грдним чељустима, у којима је било зуба оштрих и шиљатих као мачеви. Они нису имали обична пераја што их рибе са стране имају, већ читава весла којима су муњевитом брзином препливавале.

Тако бих ти могла описати још безброј оваквих чудноватих животиња, али би ми за то требало врло много времена; с тога ћу ти још само рећи, да имаш на уму, да су све ове животиње помрле, да их је нестало као и све што нестане са света.

Њихова тела потонуше у воду, на дно мора, у онај шљам.

Тамо су иструлела до костију. Кости пак, прожмане кречом оних ситних животињица, кречом и белутком, окамениле су се, или ако је вода ове разнела, остао је траг у шљаму. Тако на овај начин о коме ти већ раније говорих, оставиле су оне успомену за собом, колико тек да се зна, да их је негда било. Тако су оне записале своју историју живота у камен и земљу, а после хиљаде године дошао је човек, нашао и проучио ове знаке, и тако сте сви дознали, шта

је било на свету пре много милијуна година. Видиш, дакле, од коликога је значаја неуморни рад и вредноћа оних сићушних животињица, којима ја за свој опстанак и дан дањи дугујем. —

Време је протичало као морски вали који се над-а-мном непрестано дижаху и спуштаху. Нове животиње надођоше на место старих, да у току времена и саме прођу у тој вечитој промени живота и смрти — у борби за опстанком.

И нама не би суђено да вечито останемо на морскоме дну.

С времена на време осећали смо неки лаки земљотрес под нама. Он је бивао све јачи и јачи, тако, да је чак и море узбуркао. Ово нас је одмах подсетило да и у земљи има јакних снага, које теже за усавршавањем земљиним.

Једном речи, било је земљотреса који се понављаху у дужим и краћим размацама времена. Одједаред приметим да је над нама мање воде; да зрак сунчев боље допире до нас, једном речи, приметим да се дижемо у вис. Истина, ма да је то бивало веома спора, ипак се дало приметити, да смо за неколико стопа од пређашњега дна издигнути.

За ово је требало неколико столећа. Неколико столећа па тек неколико стопа! Сад можеш замислити колико је времена морало протећи док смо се сасвим издигли изнад морске дубине над којом смо постали ново дно — нова земља.

Док се ово с нама овако дешавало дотле је опет на другим местима земља све више тонула. Тонула, док није најзад и потонула, тако, да ни трага није о њој остало. Све је прогутала и заравнила грдна вода, у ко-

јој су се опет појавиле оне ситне животињице — вредне раденице, које су стварале креду и белутак. Ове промене трају вечито у свету. Од воде изађе земља, од земље постане вода; тако бива и с биљем и животињама,

а бива и са човеком. Један умре, други се роди, један пропадне, други се уздигне — ово захтева природни закон, који је постојао пре хиљаде година, закон који је трајао, траје, и трајаће док је света.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

СРЕЋНОЈ ДЕЦИ

Благо вама када има
 Који да се за вас брине. —
 Залуд влада свуда зима,
 Залуд њене све силине —
 Вам је ипак до весеља —
 Јер имате родитеља.

Али тешко деци оној,
 Што немају родитеље;
 Тешко деци остављеној —
 За њих зима јаде спрема,
 Зимњи дани страх им чине —
 Јер никога овде нема —
 Ко ће да се за њих брине.

С тогаштујте, децо драга,
 Своје миле родитеље;
 Не тражите већа блага —
 Нит' имајте лепше жеље —
 Него да их Бог сачува
 И сред среће и сред јада —
 Док вам једном, децо моја,
 Не очврсне душа млада.

Милорад

ЈЕДНА СОБНА ИГРА

(ПО НЕМАЧКОМ)

ар ви не можете и сами да измислите коју игру? Та није то бог зна шта; ту можемо видети колико који ђак вреди, особито они старији. Има пуно рачунских задатака, шаљивих питања, разних доскочица и опита, што можете баш помоћу ваше науке пронаћи. То нарочито кажем гимназистима. Већ и ову мању децу не волим да видим кад се играју дугмића, пиљака; кад се черупају, бацају камењем. То су ружне забаве.

А сад, хајде да вам покажем једну игру, која је девојчицама намењена; али је можете сви играти, нарочито у соби при рђавом времену. Можда ће вам се допасти.

Поседајте једно према другом у два реда, тако је најбоље; а пошљите једнога у другу собу или у ходник. Он ће бити питаач. По том сваки играч или играчица шапне на уво своје суседу једну реч, коју не сме чути нико други. Не мора то бити баш само једна реч; може се изабрати и реченица, пословица или неки нарочити израз. Кад сваки чује по нешто, онда дозову питаача. Он стане у сред друштва и управља на сваког по једно питање; али треба да је вешт у питањима, а стоји му до воље шта ће пи-

тати, али ипак увек само учтиво и лепо. Сваки, кога пита, мора одговорити оном речју или реченицом, коју му је пришаптао сусед. Тако се може због разних одговора доћи до лепе забаве јер одговор може бити смешан или врло zgodан на оно питање. Још боље је ако су играчи мало старији, па умеју ту игру лепо да изведу.

Што питаач брже пита једно за другим, и што му се брже одговара, то је све боље баш и не вреди играти, кад се питањима и одговорима започиње. Једно исто не треба питати два пут. Ко одмах не одговори или погреша, мораће дати залогу, или ће добити преко длана неколико тура; сад већ како се играчи договоре.

Неколико примера.

Како се зове твоје најмилије јело? — Запушач.

Где је право знање? — У мељаници (воденици за кафу).

За што играш ватрено? — Да не расплашим мишеве.

Шта ти мислиш да је највећа радост? — Изгубити вид.

Како се зове најближа варош? — Постављен сто.

Какав би јунак волео бити? — Бегунац.

Кога се правила држиш у животу? — Поштење је највеће благо, а рад најпоузданија срећа.

ПРВИ ПРОПИС

Тако, тако, пиши и ти,
 Први пропис прва мука,
 Ал' када се свидне рука
 Лақше, боље, већ ће бити.

Прво црте, криве.. праве..
 Из почетка то је тако,
 После иде доста лако —
 Из црта се слова јаве.

Тако, тако, пиши само,
 Писање ти много треба!
 Нужно ти је као хлеба —
 Ми, старији то већ знамо.

Више вреди ко зна више,
 Ко зна доста, ко разуме,
 А ружно је ко не уме,
 Име своје да потпише!

Пиши, учи, сад је време,
 Добру жртвуј младе даме
 Да ти ови, мило лане,
 Лепу старост лепо спреме!—

Браца—БРАНА

СТРПЉЕЊЕ

Биле су две сељанчице, по природи јако различне: Ангелина и Александрина. Ангелина је била слободна и увек весела; а Александрина пак често непријатна и није волела ни мало да ради.

Једног дана их мати пошље у оближњу варош, да однесе свака по котарицу воћа; а оне метну котарице на главу, као што то беше обичај у селу.

Тек што су биле изашле на пут, Александрина стане дубоко уздисати, па чак и гунђати због тежине свога терета. Ангелина је, на против, ишла весело певајући и смејући се наизменце.

Александрина се томе јако зачуди, па јој рече:

— Како то може бити да си тако весела? Твоја је котарица тешка колико и моја, а ти међутим не изгледаш уморна.

Ангелина јој одговори поверљиво:

— Рећи ћу ти своју тајну: приласку метнула сам у своју котарицу једну малу стварчицу, која најтеже терете чини лаким.

— Одиста! повика Александрина све већма зачуђена; но то мора бити веома скупоцена ствар? реци ми пре како се зове!

— Зове се, рече Ангелина устезајући се... зове се...

— Но... брже, дакле, кажи ми.

— Па лепо! одговори најзад Ангелина смејући се, та мала стварчица што ми чини да не осећам тежину свога терета, зове се *стрпљење*...

Александрина је разумела поуку што јој у смеху пријатељски даде Ангелина; она се постара да се користи тиме и би јој много лакше. И ви, добра дечице, имајте стрпљење увек, па ће вам и сваки посао, какав год њој, бити лак.

С француског
Душан Д. П.,

ЋИХА! ЋИХА!

(види слику на 141 стр.)

Бо је богат има хата
Што се клати и климата,
Ал' то нема мали Мата,

Њему чизме тате свог
Значе коња дрвеног!

Па бежите с пута — стазе,
Да вас коњи не погазе,
Они, богме, сад не пазе —

А чим чују газдин глас
Тркнуће вам баш у кас!..

Ето, тако Мата мали
Скромношћу се зна да хвали,
Зато смо га насликали
Нека краси „Ластин“ број
А за углед деци свој!

браца-Ђорђе

ДРУШТВО ДЕЧЈЕ УЧТИВОСТИ

У једној земљи далеко од нас (у
 Енглеској), пре годину дана
 деца су саставила друштво
 учење учтивости. За годину да-
 ступило је у то друштво 700
 де само из 12 вароши и села.
 да ступају у то друштво да се
 че да буду умиљата, пристој-
 чиста, у свему поштена —
 речима, раду и понашању; да
 у слободна и јуначна и да
 не све што је добро и право.
 е их најбољи учитељи. У то
 друштво долазе деца од 5 до
 година. Свако дете, које је
 сано у ово друштво, мора
 к да има на уму и да се

управља по оној Христовој за-
 повести: „**Не чини другоме што
 ниси себи рад**“. Од свакога тога
 детета тражи се да се обећа да
 ће потпуно испуњавати ова пра-
 вила учтивости:

Учтивост у дому. Помажи сво-
 јим родитељима колико год мо-
 жеш. Буди добар према браћи и
 сестрама. Не буди грамжљив и
 лукав, него дели од оног што
 имаш и другима. Труди се што
 више можеш да учиниш увек
 радост родитељима. Воли и своје
 слуге. Сети се да они живе у
 туђој кући и да нису у својој
 породици.

Учтивост у школи. Поштуј сваког учитеља. Помози им колико год можеш, јер је њихов рад тежак и брижан. Испуњавај тачно школска правила и учитељеве заповести. Не шарај шта му драго по књигама. Не режи школске клупе. Не чини ништа за шта би могао бити кажњен, јер је то срамота. Од тога треба увек да се чуваш и бојиш. Не издевај друговима имена ни презимена.

Учтивост у игри. Не вичи много. Буди благ и не дирај никога. Не ругај се друговима и не издевај им имена, која им се не допадају. При избору игара сложи се с већином, боље ти је ма како играти него трошити време у свађи или залудници. Држи се строго правила (на шта треба да пазиш) за играње.

Учтивост на улици. Иди пажљиво. Скини капу и јави се свештеницима, учитељима и другим познаницима, кад се сретнеш с њима на улици. Не задиркуј и не насрћи ни на кога. Не туци и не мучи животиње. Не пиши кредом по вратима и дуварима. Не бацај се камењем и не квари туђе ствари. Не досађуј никоме лупајући у врата или прозоре. Не терај непажљиво котур, ваљак, ни друге играчке и не бацај ништа на улици, јер се могу десити врло рђави случајеви. Не подсмевај се старим и болесним. Буди особито учтив према туђинцима.

Учтивост за столом. Не мећи нож у уста. Имај на уму жељу

и других кад су за столом, а не гледај само себе. Не буди халапљив. Не говори и не певај док имаш што год у устима. Не наслањај се лактом на сто при јелу.

Учтивост према самом себи. Буди поштен, праведан и уредан. Не говори ништа непристојно и глупо. Бежи од рђава друштва. Ако се не играш и не радиш, пази да су ти одело и обућа чисти.

Учтивост ма где било. Не буди груб у понашању и говору ни с ким, био он старији или млађи, био богатији или сиромашнији од тебе. Не заборави увек казати: „молим вас“ и „хвала вам“. Не улази у собу док не куцаш на врата. Не заборави затворити врата за собом. Буди пажљив према старијим и странцима, отварај им врата, додај им што им треба: капу, столицу; уступи им своје место, и у опште побрини се о њиховој угодности. Не прекидај никад без невоље туђ говор. Буди увек тачан и никад не задоцњавај.

Ова су правила исписана у једној књижици коју има свако дете, које је ступило у то друштво, да их чешће чита. Сем тога, ова правила читају и објашњавају деци њихови учитељи сваке недеље по један пут.

Ми ова правила износимо вама, дечице српска, да их и ви често читате и по њима се владате. Ако тако будете радили бићете врло добри, а сваки од вас треба да се труди да буде добро дете.

ЗА ДОПУЊАВАЊЕ

1.

Знате л' зашто плаче
Наша мала Јела?
Зато што је куца
За сукњу

2.

Зашто ли је сео
Покрај пећи Сима?

Погодит' је врло лако:
Зато што му ј'

3.

Целог лета наше цице
Ни од куда нема
Сад је ено иза пећи,
Где по ваздан

ПИТАЊА ЗА ОДРАСЛИЈЕ

1. Седели за столом два брата и две сестре, два шурака, два зета, па имали са-
4 јабуке; кад су поделили, сваки до-
је по једну? Како то?

2. Три сестре, а две антерије, па све
три сестре носиле обе антерије у јед-
ном месецу по двадесет дана. Како то?

ВЕШТАЧКЕ ЗАГОНЕТКЕ

1.

Ствар је нека женског рода,
У пролеће земљу кити;
Измењај јој слова вешто,
Па ћеш добит одмах нешто
Без чег' кућа не мож' бити.

2.

Није хала, ал' к'о хала једе;
Није преља, ал' жицу опреде;
Није крива, у тамници чами,
Ал' кад хоће онда је провали;
Е дед' сада, читаоци мали,
Ко је ово? погодите сами.

К. М. Јов.

МАЛА ПИТАЊА

Који сликар слика за минут?
 Да ли дрво расте зими?
 Која баба ништа не једе?
 Који је то »Видов-дан, који ђаци
 очекују?

Која тица пева чим је зора?
 Ко се уља једе?
 Који је во вариво?
 Шта је најбрже?

Б. Сл. М.

РЕБУСИ

АР, АР, АР,

АР, АР, АР,

АРИТМОГРИФ

8/3011 корода а 7 е ви к 9 р и н а
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 9 2 10 4 3

Име српског песника.

Име мушко.

Име реке у Македонији.

Име домаће животиње.

Име српске земље.

Име пограничне реке у Србији.

Назив дрвета.

Назив дрвета.

Назив пића.

Име вароши у Банату.

Св. Пред.

РЕШЕЊА

из 7-ог броја

1. Загонетка

Ранко, Коран, ко.

2. Коњички скок

Ко шећер једе
 Изгуби зубе:
 Ко проју сеје,
 Врапци га љубе.

ЦЕНА ЈЕ ЛИСТУ ЗА СРБИЈУ НА ГОДИНУ 4 ДИНАРА; НА ПОЛА ГОДИНЕ 2 ДИНАРА; ЗА ЗЕМЉЕ ВАН СРБИЈЕ 6 ДИНАРА, ИЛИ 3 ФОРИНТЕ У АУСТР. НОВЦИМА. НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ. РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.